

2.9.2025

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lisärahoituksen valmisteluryhmä 4/2025

Aika	perjantai 22.8.2025 klo 8–10
Paikka	STM, Meritullinkatu 8 Helsinki, kh Vaikuttamo Teams-etäyhteys
Läsnä	Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, VM puheenjohtaja Merja Salmi, lainsäädäntöneuvos, VM varapuheenjohtaja Krista Björkroth, erityisasiantuntija, STM Jutta Kastinen, lakimies, STM Mikko Meuronen, neuvotteleva virkamies, STM Tuomas Pylkkänen, pelastusylitarkastaja, SM Virpi Vuorinen, aluetalouden päällikkö, VM Antti Väisänen, johtava erityisasiantuntija, VM Juri Matinheikki, johtava erityisasiantuntija, VM Timo Ukkola, erityisasiantuntija, VM Sally Leskinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Liisa Mänttari, talousjohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Kaisa Heino, hallinto- ja strategiajohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Juuso Tamminen, vaikuttavuus- ja tietojohdaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue Taru Syrjänen, arviointipäällikkö, THL Reija Klemetti, johtaja, STM Heta Kulla-Mykkänen, erityisasiantuntija, STM Sirkka Pennanen, perhepalveluiden johtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus ja esittäytymiset

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8. Hyväksyttiin kokouksen asialista siten muutettuna, että 3.3. kohta (kysymyksiä ja vastauksia) käsitellään ennen 3.2. kohtaa (sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kooste). Todettiin, että kokoukset tallennetaan ja kokoustallenteet on tarkoitettu yksinomaan valmisteluryhmän käyttöön.

2. Edellisen 15.8.2025 kokouksen muistion hyväksyminen

Kokousmuistion hyväksyminen siirrettiin käsiteltäväksi valmisteluryhmän seuraavaan kokoukseen.

3. Tietoja ja havaintoja Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen järjestämisestä

THL:n asiantuntija selosti Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden järjestämisen tilannetta. Selvityksen mukaan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden sosiaalipalvelut vastaavat palvelutarvetta. Kouluterveydenhuollon palvelut on ilmoitettu ainoaksi palveluksi, jonka riittävässä järjestämisessä on ollut haastetta. THL:n arvion mukaan hyvinvointialue on suoriutunut lasten, nuorten ja perheiden palveluiden järjestämisen tehtävässä kohtuullisen hyvin eikä merkkejä palvelujen vaarantumisesta ole käytettävissä olleiden tietojen perusteella nähtävissä.

Hyvinvointialue selosti ennakkoon toimitettuihin kysymyksiin valmisteltuja vastauksia. Toi esiin, että lasten ja nuorten palvelutarve on alueella noussut, vaikka lasten määrä alueella on vähentynyt. Alueella on ollut vajetta neuvola- ja opiskeluhoitoon lääkäreistä sekä lasten- ja nuorisopsykiatreista, mikä on lisännyt vuokratyövoiman käyttöä. Neuvoloiden terveydenhoitajien ja kouluterveydenhoitajien THL:n suositus henkilöstömitoituksesta ei toteudu. Lasten- ja nuorten psykiatrian sairaalapalveluostaja edeltää aina arviointi avopalvelujen tai oman yksikön käytön mahdollisuuksista. Lappeenrannan päihdeyksikön toiminta vuonna 2023 on käynnistynyt hyvin ja paikat ovat koko ajan täynnä, mutta päihdehoitoa on ollut tarpeen hankkia myös ostopalveluina. Huostaanotettujen lasten sijoittaminen perhehoitoon on preferenssi ja lastensuojelun sijoituksia kotiutetaan lapsen edun perusteella omiin yksiköihin. Lasten ja nuorten nk. Etelä-Karjalan mallia toteutetaan yhteistyössä kuntien, seurakuntien ja järjestötoimijoiden kanssa. Monialaisen yhteistyön lisäämisellä vähennetään päällekkäisen työn tekemistä, minkä seurauksena henkilöstöresurssit kohdentuvat paljon palvelua tarvitseviin asiakkaisiin ja ehkäisevien palvelujen kehittämiseen.

Kysymykseen rahoituksen riittävästä ja palveluun pääsyn kriteereiden yhdenmukaisuudesta tai valtakunnallisten suositusten mukaisuudesta hyvinvointialue selosti, että palvelut on kriteerien perusteella järjestetty lainmukaisesti. Osittain on ja osittain ei ole sellaisia ns. määrärahasidonnaisia toimia, joiden osalta alue voi itse harkita tasoa ja myöntökriteerejä. Palvelut eivät ole laajamittaisesti laissa edellytettävä laadukkaampia, mutta alue pyrkii yksilöllisesti harkitsemaan tilanteita, joissa esimerkiksi perhe tarvitsee ja saa laajemmin tukea. Täten ehkäistään järeämpiä ja alueelle kalliimpia toimenpiteitä. Kysymykseen pysytäänkö lasten, nuorten ja perheiden palvelujen sopeuttamistoimissa ns. skenaario 3:ssa, hyvinvointialue totesi, että skenaario 3:ssa sopeuttamistoimia ei ole määritelty toiminto toiminnolta, vaan toimet tarkentuvat koko ajan,

eikä kaikkia toimenpiteitä vielä tiedetä. Alue on sitoutunut siihen, että skenaario 3:n mukaiset euromääräiset sopeutukset toteutuvat.

Sosiaali- ja terveysministeriö totesi, että palvelujen lakisääteinen tilanne näyttää pääosin erittäin hyvältä. Painopiste on mm. perustason mielenterveyshoidossa ja sote-integraatio olevan poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Lapsiperheiden palvelut järjestetään alueella nykytiedon mukaan pääosin esimerkillisesti, huolta herättää lähinnä kotipalvelun vähentyminen v. 2024. Hyvinvointialueen lastensuojelun, lapsiperheiden ja perheoikeudellisten sosiaalipalvelujen nettokäyttökustannukset ovat laskeneet 8 vuoden tarkastelujaksolla ja palvelujen kustannusrakenne on Manner-Suomea kevyempi. Ostopalveluja käytetään vähiten Manner-Suomessa. Opiskelija- ja kouluterveydenhuollon kustannukset ovat kasvaneet maltillisesti vuosina 2023-2024 ja neuvolapalvelujen kustannukset ovat kasvaneet samalla ajanjaksolla Manner-Suomea nopeammin. Alueen lastensuojelun, lapsiperheiden ja perheoikeudelliset sosiaalipalvelut, opiskelija- ja kouluterveydenhuollon palvelut sekä neuvolapalvelut muodostivat v. 2024 yhteensä 7 %:a alueen nettokäyttökustannuksista. Hyvinvointialue on toteuttanut suunnitelmallista ja pitkäjänteistä työtä kokonaisuuden kehittämisessä.

Yhteenvetona puheenjohtaja totesi, että THL:n raportin perusteella lasten, nuorten ja perheiden palvelut toteutuvat alueella pääsääntöisesti hyvin, niiden järjestämisessä ei ole merkittäviä ongelmia ja ne vastaavat palvelutarvetta. Kehittämistoimet ovat myös oikeansuuntaisia. Alue panostaa avohuollon toimiin, millä ehkäistään kalliiden palveluiden käyttöä. Huolestuttavana on pidettävä sitä, että lasten määrä alueella vähenee, mutta palvelutarve kasvaa. Neuvoloissa ja kouluterveydenhuollossa on resurssivajetta, jota voidaan selittää henkilöstön saatavuusongelmilla sekä alueen näkemyksen mukaan myös rahoituksen riittämättömyydellä. Alueen näkemyksen mukaan palveluissa ei tietoisesti tarjota ns. ylilaaatua, mutta yksittäistapauksissa näin voi tapahtua. Alue vahvisti toimivansa skenaarion 3 sopeuttamistoimien mukaisesti.

4. Valmisteluryhmän muistion tarkastelu (erityisesti rakenne, oikeudelliset edellytykset ja alueen rahoitus)

Todettiin, että valmisteluryhmän muistioluonnos on valmisteluryhmän Teams-kanavalla muistio-kansiossa. Käytiin muistion rakenne läpi. Muistio täsmentyy valmisteluryhmän työskentelyn edetessä. Tavoitteena on, että kunkin teemakokonaisuuden jälkeen ko. osuudet kirjoitetaan muistioon ja hyväksytään valmisteluryhmässä – kuitenkin niin, että kaikki osuudet ovat auki niin kauan kuin valmisteluryhmän työskentely on kesken.

5. Valmisteluryhmän työsuunnitelman vahvistaminen

Todettiin valmisteluryhmän työn etenemisaikataulu.

6. Muut esille tulevat asiat

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

7. Seuraavan kokouksen ke 27.8.2025 klo 14–17 ajankohdan vahvistaminen

Seuraava kokous on keskiviikkona 27.8. Sen aiheena on hyvinvointialueen ikäihmisten ja vammaisten palvelut sekä työikäisten sosiaalipalvelut. Ennakkokysymykset on toimitettu valmisteluryhmän Teams-kansioon 15.8.2025.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti hyvin sujuneesta kokouksesta ja päätti kokouksen klo 10.